СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 101. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го ТРАВНЯ 1950. No. 101. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, May 3, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЕКС-КОМУНІСТКА ОБВИНУВАЧУЄ ЛАТІМОРА В ЮДИНІЙ РОБОТІ

Вашингтон, 1 травня. — Фреда Ютлі, колишній член британської Комуністичної партії, обвинуватила експерта в далеко-східній політиці, Овена Латімора, в праці на користь комуністів. На переслуханні в сенатській слідчій підкомісії, Ютлі переповіла своє знайомство з Латімором, признала, що це вчена людина, заперечила, наче б він був членом Комуністичної партії, одначе заявила, що він сповняв ролю „Юдиної корови", тобто такої корови, яка в різні веде інші корови на заріз, а сама не попадає під ніж. Вона слідила його роботу, коли була зайнята в організації Американського Товариства для Китайської Політики, а опісля була разом з Латімором у Москві. Вона твердить, що Латімор є завеликий, щоб Москва використовувала його як шпига. Зате він вислугувався Москві так, що складав американську політику відносно Китаю, яка йшла по совєтській лінії і його слухали його ученики.

Після покінчення свідоцтва панни Ютлі покликано на свідка панну Демарес Бесс, співредакторку тижневика Сатердей Івнінґ Пост. Вона заявила, що знає Латімора здавна, одначе не запримітила, щоб він склонявся до комунізму. Вона твердила, що він довідувався від росіян більше, ніж вони від нього і свої вісті пересилав до департаменту стейту.

Латімор і „Амеразія"

Фредерик Волтман, співробітник щоденника „Ню Йорк Ворлд-Телеґрам енд Сан", розкриває в подробицях призабуту історію з місячником „Амеразія", який виходив у Ню Йорку до 1945 р. і під якого впливом складалася політика Америки супроти Китаю. Його редактором був уродженець Росії Филип Яффе „Джаффі" а якийсь час його співредактором був Латімор. Коли в березні 1945 р. появилися в цьому журналі статті, які були передруком тайних документів, присиланих американськими урядовцями з Китаю до департаменту стейту, Федеральне Бюро Інвестиґацій перевело ревізію в редакції „Амеразії" і найшло там понад пів копи документів з департаменту стейту. Після того арештовано редактора й шість інших осіб, одначе майже всіх їх опісля оправдано, бо тільки два заплатили грошеву кару. Волтман називає цю справу „потрясаючим національним скандалом" і пригадує, що вона має відношення до теперішнього переслухання свідків над ролею Латімора.

ПЕРЕМІНЯТЬ КРУЖЛЯК НА КЕРІВНЕ МОРСЬКЕ СТРІЛЬНО.

Вашингтон. — Команда воєнної маринарки розвинула протилетунські керівні стрільна до такого ступня, що може їх ввести у фльоту так швидко, як це вдасться. Про це склав свідоцтво перед комісією збройної служби палати репрезентантів адмірал Форест П. Шерман, голова морських операцій. Після переслухання комісія одноголсно признала $350.000,000 на дальші морські цілі, при чому $40,000,000 має бути вжитих на перебудову одного кружляка, містоти 13,700 тон на керівне стрільно.

ПІДОЗРІЛІ ЛІЖКА ДЛЯ СОВЄТСЬКОЇ РОДИНИ.

Глен Ков, на Лонґ Айленді, Н. И. — Стару палату мільйонера Дж. П. Морґана на острові коло Матінвок Пойнт винайняв на мешкання Леонід А. Морозов, перший секретар совєтської делегації до Обєднаних Держав. При винаймі він підписав контракт, що там може мешкати тільки одна родина. Незабаром опісля сусіди завважали, що до палати завезли 71 ліжок і цілі паки іншої хатної обстанови. Вони зажадали вияснення від департаменту стейту, що там діється. Кажуть, що там приготовляється вакаційна оселя для цілого посольства, у якій члени і їх родини купаються в Адамовім одягу.

ЛІТЕРАТУРНІ НАГОРОДИ З ФОНДУ ПУЛІЦЕРА.

Ню Йорк. — Першу музичну нагороду з фонду Пуліцера дістали Ричард Роджерс і Оскар Гамерстайн 2-гий за музичну картину „Савт Пасифік". Нагороду за оперу „Ди[illegible]суя", названу „музичною думою" для вжитку Бродвею, дістав Джіян Карльо Мінотті, а нагороду за повість „Шлях на Захід" дістав Алберт Бетрам Гутрі, Мол. Нагороду за історію „Мистецтво й Життя в Америці" дістав Олівер Д. Ларкін, а нагороди за інші твори дістали Самуїл Флеґ Бемис і Ґведолін Брукс.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ПАРАДА ЗМАЛІЛА.

Ню Йорк. — Большевицька парада, улаштована комуністами з нагоди першого травня, була менша цього року, ніж за всі давніші часи. Учасники паради несли написі зі звичайними большевицькими гаслами, які відзначаються настроєм „на погибіль усім". Видці, які стояли по обох боках вулиць, часто висміювали машируючих членів кількох юній і інших учасників. Поліція, у силі 1,000 людей, боронила парадуючих перед напастями публики. Похід тривав чотири години. Він розвинений на Восьмій Евеню від 34 вулиці до 17. Головною атракцією були провідники з американського Політбюра, засуджені за конспірацію на тюрму. Вони внесли відклик і тому остаються на волі. Похід розвязано на Юніон Сквер. Числа учасників преса не подає.

У катедрі св. Петрика зібралося 5,000 осіб на молитву за навернення комуністів.

ПОХОРОНИЛИ ДЖЕНЕРОСА ПОПЕ.

Ню Йорк. — У заупокійній Богослужбі в катедрі св. Петрика з нагоди похорону Дженероса Попе взяло участь 2,000 осіб. Попе був довгі часи провідником нюйорських італійців і власником щоденника „Іль Проґрессо Італіяно", закупленого ним за ціну понад два мільони долярів. Він приїхав до Америки молодим хлопцем, а мастку доробився на постачанні піску для будови домів.

ПЕРОН ЗА ТРЕТІЙ ШЛЯХ МІЖ КОМУНІЗМОМ І КАПІТАЛІЗМОМ

Буенос Айрес, 1. травня. — Президент Арґентини, Хуан Д. Перон, вийшов з пред'явленням, щоб світ вступив на середній шлях між капіталізмом і комунізмом, щоб виминути війни. Він заявив, підчас відкриття 84 сесії арґентинського конґресу, що це є політика Арґентини і переконував послів, що прийняття такого шляху врятує світ.

Члени опозиції збойкотували засідання парляменту на знак негодування на режим Перона, який втримується при владі вже п'ятий рік. Президент заявив, що виборці вдоволені з його адміністрації, бо населення Арґентини має доволі харчів, підчас коли іншим країнам грозить голод. Таке „третє становище" — казав Перон — причинився до того, що комуністи втратили б підставу до поширювання своїх впливів. Така сама система буде доцільна теж і на міжнародні розміри. Він візвав світові держави, щоб вони сприйняли посередню систему, яка лежить між комунізмом та індивідуалізмом. — Згадуючи про Злучені Держави, Перон заперечив, наче б Арґентина шукала позички в тій країні.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ДАЮТЬ АРҐЕНТИНІ ПОЗИЧКУ

Вашингтон. — Арґентина дістане від Злучених Держав оферту на кредит до висоти — 125,000 долярів. През. Труман доручив дипломатам порозумітися з урядом Арґентини для зліквідування її торговельних боргів і для допомоги при закупні фармерського устаткування. З політичних причин позичка для Арґентини мала б піти не з федерального скарбу, а з фондів Експортово-Імпортового Банку, якому постачать фонди американські банки і торговельні установи.

ЗА ПОЗИЧКУ ДЛЯ БРАЗИЛІЇ

Міжнародний Банк для Реконструкції й Розвитку має готових 15,000.000 долярів позички для Бразилії, щоб вона могла збудувати таму на ріці Сан Франціско. Крім цього цей банк має готові ще інші позички для південної Америки. З них дві мають піти до Бразилії на розвиток шахт, одна до Чіле на різні проєкти наводнення, а така сама позичка призначена для Мексика.

УРЯД ЗА ПРИЛУЧЕННЯ ГАВАЇВ ЯК СТЕЙТУ

Вашингтон. — Секретар внутрішніх справ Оскар Чапман заявив, що Гаваї більше готові до становища стейту ніж який небудь інший стейт, який сприймано давніше до Американської Юнії. Він візвав сенатську комісію внутрішніх справ не відкладати вирішення гавайської справи.

ДОПУСКАЮТЬ КРЕВНИХ ДО КАНАДИ

Оттава, Онт. — Пресовий Бюлетень для канадського громадянства пригадує, що канадські громадяни й мешканці, які приїхали правно до тої країни, мають право внести прохання за допущення до Канади з закордону таких кревних і свояків: батька-маму, жінку-чоловіка, сина-дочку, брата-сестру, рідню подруженого сина-доньки, кожного братанка-сестрінка нижче 21 років життя, якщо їх батьки повмирали.

ЗМІНИ В ПРИЇЗДІ КОРАБЛІВ ЗІ СКИТАЛЬЩИНИ

Ню Йорк, 2-го травня. — В останній хвилині знову змінено дати заповідженого приїзду кораблів з новими іміґрантами. Згідно з цим останнім повідомленням „Дженерал Блечфорд" причалить до порту при Вест 21-шій вулиці в четвер, дня 4-го травня, а „Дженерал Мюїр" до того самого причалу запливе в суботу, 6-го травня. Приїзд обох кораблів заповіджено на год. 7-му вранці.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛ ПРО НЕЗАДОВІЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Ню Йорк, 2. травня. — Місцевий „Джорнел Америкен", у виданні з 30-го квітня, надрукував довгу кореспонденцію з Німеччини відомого публіциста Карла Віґанда про виключно совєтську користь з евентуального східно-західного замирення, віддаючи в ній окреме місце критичним заввагам щодо характеру радіопересилань „Голосу Америки" в українській мові. Автор, покликуючися на слова президента Трумана, що „мобілізація правди" є наймогутнішою зброєю Америки, — пише дослівно: „В тому самому часі український націоналістичний уряд на вигнанні, відомий як Українська Національна Рада, розглядає прохання націоналістичних кол з України, щоби прохати державний департамент, щоб він перестав передавати радіопересилання „Голосу Америки" в Україну. Один з провідних членів цеї Національної Ради, що має свій осідок в Німеччині, твердить, що такий „Голос Америки" має „нещасливий ефект" на націоналістичні кола в Україні. Він твердив: „Ми одержуємо з України листи і повідомлення про обиду і обурення; тоді як ми намагаємось піддержати духа і аспірації національної незалежности, ці речники з радіомовлень „Голосу Америки", своїм голосом і акцентом є росіяни, а не українці, а їх вихвалювання як „росіянів" українських героїв, артистів, авторів та інших, дають підставу до підозрінь, що „Голос Америки", можливо несвідомо, затрудняє про-росіянів в радіопередаванні в Україну. Національна Рада одержала прохання звернутися до державного департаменту, щоб він краще цілком припинив радіопередавання в українські мові, якщо таких спікерів не можна цілком виключити. Багато з теперішніх радіопередач „Голосу Америки" служить російським інтересам. В Злучених Державах є багато українців, які знають українську традицію та історію, українські аспірації та змагання до волі і національної незалежности, та які могли б промовляти до українського народу більш переконливо".

Автор від себе вияснює, що „Україна, зі своїми около 40 мілійонами населення, є другою з черги найбільшою республікою в Сов. Союзі".

ПОЛІЦІЯ ЗАБОРОНИЛА СОЦІЯЛІСТИЧНУ ДЕМОНСТРАЦІЮ В БРЮСЕЛЬ.

Брюсель, Бельгія, 2 травня. — З нагоди першого травня місцеві соціялісти, під проводом колишнього премієра Поля Генрі Спаака, відбули свою звичайну параду, натомісць поліція заборонила їм відбути своє зібрання на площі перед Північним Двірцем.

ЗАХИТАНА ПОЗИЦІЯ БРИТАНСЬКОГО УРЯДУ

Лондон, 2. травня. — Вчорашнє голосування в Палаті Громад, хоча тільки в другорядній справі, знову виявило сильно захитану внутрішньо-політичну позицію лейбуристського уряду. Голосування відбувалося над деякими справами міністерства транспорту і його вислід був 278 проти 278, так, що тільки голос предсідника Комітету шляхів перерішив кінцевий вислід в користь уряду. — Стверджується, що навіть на випадок поразки в цій справі уряд був би не мав потреби резиґнувати, але сам факт такого висліду голосування ще більше ускладнює становище уряду у найважливіших справах.

„ПІСНІ І ТАНЦІ УКРАЇНИ" ПЕРЕД АМЕРИКАНСЬКОЮ ПУБЛІКОЮ В МІНЕОЛІ

Мінеоля, Лонґ Айленд, 2-го травня. — Вчора ввечорі тут у великій залі місцевої Гай Скул відбувся старанням місцевого Батьківсько-Учительського Об'єднання (ПТА) концерт „Пісень і танців України", у виконанні Молодечого Хору під диригентурою Степана Марусевича та Українських Танцюристів під проводом Володимира Бакада. Солістами на концерті виступили оперові співаки: сопран Марія Полиняк-Лисогір та баритон Осип Стецура, а солісткою у хорі була Марія Боднар. На фортепіяні акомпаніювали Ольга Дмитрів і п-ні Чапельська. В програмі, за виїмком одної сольової точки, були виключно українські композиції, як і виключно українські національні танці. Короткі вияснення про Україну та щодо програми дав диригент, п. Марусивич і В. Бакад. Кілька соток зібраної американської публіки щиро оплескували виконавців програми. Рівночасно з концертом відбулася перед входом на залю, під наглядом Меланії Милянович виставка українського мистецтва, переважно вишивок, експонати на яку радо поставила до розпорядження п-ні Софія Лотович.

ДОПОВІДЬ ІНЖ. Л. САВОЙКИ В НЮАРКУ

Нюарк, 2 травня. — Минулої п'ятниці, 28-го квітня, в місцевому кружку членів Об'єднання б. Вояків Українців в Америці відбулася інтересна доповідь інж. Любомира Савойки про „Наше відношення до теперішньої Української Держави". Оживлена дискусія на цю тему не вспіла вичерпати всіх аргументів та привести до узгіднення думок і тому її рішено продовжувати в п'ятницю 12-го травня.

ВЕЛИЧАВА ПРОТИ-КОМУНІСТИЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ В БЕРЛІНІ

Берлін, 2 травня. — Це місто, положене тепер справді на грані двох світів, було сценою масових комуністичних і протикомуністичних демонстрацій, що своїми розмірами нагадували бурхливі останні дні Ваймарської республіки. На Площі Республіки в британському секторі зібралося поверх пів мільйона берлінців, демонструючи свою рішучість проти большевизму, що в Люстер-ґартен в совєтському секторі стягнув около 250,000 учасників першотравневої демонстрації. Побоюючись зоворушень, місцеві і окупаційні поліційні сили були в гострому поготівлі вже від попереднього дня вечора. Проте, за виїмком малих інцидентів, до більших заворушень не дійшло. Спостерігалося виразно, що комуністи і східна поліція мають наказ здержатись від провокацій, правдоподібно здаючи собі справу з нерівности своїх сил в порівнанні зі спонтанним зібранням та рішучою поставою їх противників. Большевицька поліція не реаґувала навіть тоді, як в поодиноких місцях з боку населення падали в її бік не тільки обидливі слова, але й каміння. З того робиться висновок, що комуністи приготовляються до „акції" під час заповідженого вже від давна зїзду комуністичної молоді в Берліні в останньому тижні цього місяця.

ПЕРШО-ТРАВНЕВА ПАРАДА В МОСКВІ.

Москва, 2 травня. — З нагоди першого травня тут відбулася традиційна комуністична демонстрація на Червоній Площі, яка в цьому році стояла під знаком авіяції та яку відбирав „сам" Сталін з членами свого Політбюра і іншими большевицькими достойниками В маніфестаційному поході взяло участь поверх мільйона москвинів, тоді як над ними безупину гуділи мотори 227 літаків, що демонстрували „совєтську міць" під командою ген. Василя Сталіна, сина „генераліссімуса". В авіяційній демонстрації взяли участь вперше дво-моторові турбо-літаки нового типу та нові чотиро-моторові бомбардувальники. Параду відкрив шеф штабу армії, ген. Штеменко, закликаючи совєтських вояків стояти на сторожі совєтських кордонів та запевняючи „підпалювачів війни", що Совєти не злякаються ані „диких орґій в зброєневих перегонах, ані воєнних провокацій". Подібні демонстрації, хоча й на меншу міру, відбулися теж по всіх інших місцевостях Совєтського Союзу.

ЮГОСЛАВСЬКІ КОМУНІСТИ ВИСМІВАЮТЬ МОСКВУ.

Беоґрад, 2 травня.— Першотравнева комуністична парада в столиці Югославії була цілком під знаком совєтсько-югославських противорічностей. В чотиро-годинних демонстраціях по місті виказувано імперіялізм та забріханість московського комунізму, що яскраво представлено одним „живим образом", як Совєти все забирають від своїх сателітів і нічого їм не дають в заміну. Другий образ висмівав Вишинського, представляючи його як він їде на качці. В параді взяло участь около 100,000 осіб. Спостерігачі стверджують помітну впевненість серед югославців своєї перемоги в конфлікті з Москвою, в якому Тіто став їх національ-

ҐЕН. ДЕ ҐОЛЬ ДОМАГАЄТЬСЯ „ФРАНЦУЗЬКОЇ ПОЛІТИКИ".

Париж, 2 травня. — Головний організатор французького визвольного руху під час німецької окупації, ген. Шарль де Ґоль, виголосив вчора промову, в якій закидував теперішньому урядові Франції, що він не має своєї власної закордонної політики, приймаючи тільки те, що вирішено у Вашинґтоні або Лондоні. Він домагався, щоби французька політика „була вирішувана в Парижі і французами" та що ніхто інший, тільки „самі французи і їх генерали повинні бути відповідальні за оборону Франції". Ген. де Ґоль виголосив свою промову в Вульонському лісі, де його партія обходила своє власне першо-травневе „свято праці, молодости і спорту". В цьому зібранні взяло участь около 60,000 осіб, тоді як загальну кількість приявних на комуністичній першо-травневій демонстрації в Парижі обраховується на около 22,000 осіб.

НОВІ ЗАВОРУШЕННЯ І СТРАЙКИ В ІТАЛІЇ.

Рим, 2 травня. — В місцевості Челяно дійшло вчора до заворушень між безробітними селянами і поліцією, під час яких двох селян було вбитих і чотирьох поранених. Випадок трапився, як ґурт селян, що чекав на призначення праці перед головною квартирою місцевої профспілки, почав обкидувати камінням вислану на місце демонстрації поліцію. Поліція твердить, що вона вистрілила кілька разів в повітря, опісля в землю, але кулі відбилися від каміння і потрапили в демонстрантів. Негайно після того в чотирьох прилеглих провінціях проголошено генеральний страйк.

40,000 НІМЦІВ У ФРАНЦУЗЬКОМУ ЛЕҐІОНІ.

Оффенбурґ, Німеччина, 2 травня. — Поборова комісія французького закордонного леґіону, що діє в цій місцевості, відмовилася приймати дальше німецьких добровольців, стверджуючи, що „німецька квота" вже заповнена. В цьому леґіоні мало б бути 40,000 німецьких вояків.

12 ВБИТИХ ПІД ЧАС ЗАВОРУШЕНЬ В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ.

Кейптавн, Південна Африка, 2 травня. — Після відносно спокійного дня першого травня в цій ґірничій місцевості, ввечорі трапилися заворушення, під час яких 12 тубильців було вбитих і багато поранених. До розрухів прийшло під час зорганізованого комуністами страйку, до якого приступила тільки відносно мала частина з 300,000 нігерських шахтярів.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Hates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„АМЕРАЗІЯ"

В цій країні забуваються скоро навіть найбільші сензації. Тому не диво, що пішов у забуття теж великий скандал, звязаний зо справою „Амеразії", журналу, заснованого в 1937 році. Циркуляція його виносила всього 1,700 примірників, проте він втішався певними впливами, а був відомий головно зо своєї комуністичної лінії у справах Далекого Сходу. Головою видавничої спілки був Фредерик Вандербилт Філд, американський мільйонер, відомий опікун комуністів, якого тепер потягнуть до суду за те, що відмовився в підкомісії Сенатської Комісії закордонних відносин дати відповідь на запит, чи він був та є комуністом. Це є той самий Філд, що давав гроші на нюйорську газету „Пі Ем", яка часто обкидувала болотом весь український визвольний рух, а з ним і наш часопис.

„Амеразію" пригадав нам тепер сенатор И. Р. МекКарті, республіканець з Висканзин, який веде кампанію, звернену проти комуністичних впливів у департаменті стейту. Спершу здавалось, що по згадці цей скандал знов припаде пилом, але виходить, що так не станеться. Сенатор Мілард Е. Тайдингс, демократ з Мериленд, голова сенатської підкомісії, що займається розслідом закидів сенатора МекКарті, заявив в таємничий спосіб, що розслідивши ,за" і „проти", хоче бути „осторожним" щодо остаточних заключень Це треба хіба розуміти в такий спосіб, що не зважаючи на заяви секретара стейту Діна Ачесона та трьох його попередників не є ще все як слід виснене щодо слушности усіх закидів сенатора МекКарті. Сенатор Тайдингс не погоджувався весь час з тактикою сенатора МекКарті, ні не виявляв віри в правдивість його закидів. Коли ж він став нагло обережним в остатнім слові про те, як мається справа з комуністичними впливами на політику вашингтонського уряду, то видно, що мусить мати на це серіозну причину. До цього ще додаймо, що в тому самому дні, коли сенатор Тайдингс став „обережним", преса Скрипс-Говарда почала друк серії артикулів Фредерика Волтмана про „факти потрясаючого національного скандалу", себто про „Амеразію".

Що скандал був, в те сьогодні ніхто не сумнівається. Відомо, що в 1945 році Еф Бі Ай знайшла в редакції „Амеразії" сотні тайних документів, в тому і найтайніших, політичного й воєнного змісту, викрадених кимсь з департаменту стейту, а далі з департаментів війни, Бюра воєнних інформацій і т.п. Отже ведено там шпіонажу на великі розміри з ціллю інформувати Кремль про найбільші тайни американської закордонної політики, зокрема, тої, яка відносилась до Китаю. З тим скандалом скоро покінчено, щоб не шкодити „воєнній дружбі" зо Сталіном. Така полагода так поіритувала тодішнього підсекретаря стейту, яким був И. С. Гру, що він зрезигнував зо свого становища. Його місце заняв Ачесон.

„Амеразія" змагала до цього, щоб Злучені Держави відступили від китайських націоналістів, а віддали Китай комуністам. Вона була советською шпигункою. П о м а г а л и їй теж і такі люди, що були в самому департаменті стейту, або мали з ним звязки. Усе те повинно бути бодай тепер добре просліджене. При цьому треба бути дуже осторожним і не кривдити таких, що могли впасти жертвою комуністичних агентів. Але ради добра країни треба таки збагнути, куди, через кого і якими способами вдиралася совєтська шпіонажа до найвищих американських державних установ. Сьогодні вже нема „дружби" зо Сталіном, а є „холодна війна". Тому не повинно бути ніяких перешкод для обєктивного розсліду цеї містерії.

Пресові конференції президента

З нагоди перебудови Білого Дому виринуло питання, як приладити Східню Кімнату для конференцій президента з газетними кореспондентами. Це в свою чергу заторкнуло питання, чи пресові конференції у президента будуть в майбутності постійною установою. Отже будуть. Злученим Державам бракує такої звичаєвої установи, як інтерпелювання міністрів у різних справах парляментарними послами. Такий звичай панує в Англії й Канаді, а в деяких передвоєнних е в р о п ейських державах він був конституційною установою. У формі запиту до послів перепачковували посли опозиції нераз гостру критику, яка інакше не могла б бути прилюдно виголошена. Щось подібне розвинулося згодом в Америці, як газетярі почали відвідувати Білий Дім і запитувати президента про важливі події. З початку це були тільки рідкі випадки, які стали частішими щойно за президента Теодора Рузвелта. Першу правдиву конференцію в Білім Домі, яка відбулася в залі засідань кабінету міністрів в 1911 р., започаткував президент Вилйем Гаверд Тефт. Тоді явилася обмежена кількість кореспондентів, які прийшли за запрошеннями. Щойно президентВудро Вилсон перемінив такі конференції на прилюдні в 1913 р. і від тоді вони набрали звичаєвої сили.

Згодом виробилися теж і певні правила поведінки підчас пресових конференцій. Кореспонденти з в е р таються до президента офіціяльними словами „Пане Президенте", зате президент часто називає репортерів їхніми першими іменами. Частий вжиток робить з такої поведінки през. Труман, який приставав з різними газетярами в часі своєї політичної карієри і має серед них великі знайомості.

Заки кореспондент вступає до Білого Дому на конференцію, має обовязок показати свою повновласть перед тайною поліцією. Після того замикають двері конференційної кімнати, а дверник проголошує голосно слова: „Всі ввійшли" („Олл ин"). Після такої короткої церемонії кореспонденти можуть ставити питання до президента. Звичай велить, що не годиться наводити дослівно інформацій чи відповідей президента, хіба, що сам президент дасть згоду покликатися точно на його слова, очевидно, як хтось з журналістів про це його попрохає.

Підчас першої сесії Вісімдесятого Конгресу було акредитованих 736 кореспондентів, радієвих заповідачів і дописуватів до журналів при Білому Домі. Вони являються гуртами по кількасот нараз і це викликує деякі невигоди, бо замало місця на крісла. Хто ставить питання, має тепер сказати своє імя. Ця новість не дуже подобалась декому з журналістів. Казали, що важне питання, а не особи, що питає. Дівчата рекордують запити газетярів і відповіді президента. Тепер уже втримується урядовий рекорд таких розмов для історії. Бували випадки, що їх навіть оприлюднено в кілька років пізніше.

Підчас перебудови Білого Дому відбуває президент розмови з кореспондентами в авдиторії будинку департаменту Стейту, Війни й Маринарки. Коли покінчиться перебудова розмови перенесуться знову до Білого Дому.

Микола Чубатий.

Українська наука та українська політика

Кілька тижнів тому появився в однім українсько-американськім часописі випад проти Наукового Товариства ім. Шевченка, сучасного репрезентанта української науки поза Совєтами. Випад проти установи, що вже впродовж 76 літ репрезентує три покоління української науки, мусів вразити кожнього конструктивно думаючого українця, бо ж Н а у к о в е Товариство ім. Шевченка це установа, що від д е с я т о к л і т збуджує в кожнього українця тільки глибоку пошану та підкріплює національну гордість своїми науковими осягами.

Віримо, що цей випад був зовсім відокремленим фактом та ледви чи багато однодумців навіть того пресового органу поділяло цей випад, що, мовляв, „в НТШ є фашисти". Це теж було й причиною, чому з офіціяльних кол НТШ не появилася ніяка відповідь на цей незвичний закид, а відповідь одного із провідних членів НТШ вважалася за вистачальну реакцію на напад на найстаршу українську наукову установу.

Проте оця відокремлена подія стає для нас притокою для вияснення, яке є засадниче відношення української науки поза межами України, репрезентованої Науковим Товариством ім. Шевченка, до української політики. Погляди, які стараємося поставити перед очі українсько-американського громадянства, це традиційна норма поступування НТШ впродовж трьох четвертин століття. Вона теж є засадою поступування й нинішньої управи НТШ.

Свобідна наука серед свобідного громадянства.

Відомо, що одним із найцінніших здобутків новочасної демократії — це свобода науки, повна свобода наукового досліду вченими над всіми проблемами, які збуджують заінтересування н а у к о в ц я. Вчений має тільки шукати правди і старатися підходити до кожної справи з можливою в людських силах безсторонністю. Ніякі інтереси, навіть інтерес народу, не є достаточною причиною, щоб вчений голосив неправду чи застосовував у своїх наукових дослідах сторонничість. Крайнього націоналіста такий погляд може навіть немило вразити, одначе досвід з історії цивілізації доказує незбито, що найкраща служба для народу це викривання правди навіть тоді, коли ця правда нині непопулярна та для широких мас неприємна. Саме закривання перед широкими масами правди нерідко люто мстилося на самім народі. Політик, зокрема з демагогічними нахилами, може говорити широким масам народу тільки це, що їм приємне. Вчений не є обовязаний навіть за ціну популярности говорити неправду. Навпаки, він обовязаний навіть вибирати непопулярність у тому переконанні, що голошення суворої правди це найкраща служба нації. Оце роля науки серед демократичного громадянства, в цім її вартість для нації.

Якраз противне становище накреслили своїй науці тоталітарні устрої — комуністичний та націстичний. І в большевиків і в націстів наука не має викривати правди, вона тільки має старатися доказувати, що комунізм чи націзм (зглядно фашизм) це правдиві доктрини навіть тоді, коли здоровий розум та критичний ум говорили, що це неправда. Російський комунізм навіть поставив як засаду, що науковою правдою є те все, що є корисне для зросту комунізму; і навпаки, неправдою є все те, що спиняє зріст комунізму. Подібне голосив націзм.

Ясно, що такі погляди це гріб для свобідної науки, а вчені замість того, щоб бути служителями правди, стають там голосниками брехні, а навіть насилля. Така роля наукових дослідів була для української науки все чужою, а Наукове Товариство ім. Шевченка, з якого працею звязані на ділі три четвертини всіх українських наукових дослідів, постійно заступало демократичний погляд на науку, завданням якої є шукання правди при повній свободі наукових дослідів.

Мучеництво Української Науки.

Мабуть наука ніякого народу на світі не зазнала в останніх десятках літ так багато насилля над собою, як саме наука українського народу. Російська комуністична окупаційна влада, вживаючи насилля, не тільки наказала українській науці достосовуватися до комуністичної доктрини, але ще й заставила українських вчених достосовувати свої наукові досліди до інтересів московського панування над Україною. Українським вченим наказали бути не тільки комуністами, атеїстами, але також наказали хвалити московське панування над Україною всупереч науковій правді.

Проти того українські вчені протестували, д о м а г аючися свободи наукових дослідів, що стягало на них не то репресії, а люті переслідування. Цілий український нарід переживав під російськими большевиками ввесь час страшне насилля, одначе таки найбільша лють червоної влади на Україні зверталася проти українських вчених, згуртованих в першу чергу у Всеукраїнській Академії Наук в Києві, а теж і по інших наукових організаціях поза Києвом. Сотки українських вчених вигинуло від кулі большевицької Че-Ка та її наслідниць, або на засланнях.

Зокрема предметом переслідування ставали українські дослідники тих наук, що мають за предмет досліду українське минуле, українську літературу та духовість українського народу взагалі. Ті вчені майже поголовно вигинули. Ті, що чудом збереглися, вміють в окремішний спосіб цінити свободу наукового досліду, що є основною свободою

(Докінчення на стор. 3-ій)

Іване без дому, Іване без долі...

В цих днях згадуємо 35-ту річницю кривавого бою Українських Січових Стрільців з московським наїзником на українську землю на горі Маківці в горах Карпатах. Це був тоді російсько - австрійський фронт.

Перед кількома днями великі американські пресові агенції пригадали „присягу над Лабою" з-перед п'ятьох років. Тоді вояки переможних американської і советської армій, розгромивши гітлерівську воєнну машину, присягали на її руїнах „вічну приязнь". В цій першій зустрічі сімох американських вояків зі советськими, був американський українець з Шикаґо, Осип Павликовський, що зустрівся з вояками советського першого українського фронту. Советський вояк, що йому Павловський стиснув руку над Лабою, міг бути цілком добре навіть односельчанином, а то й кревняком його предків. Недалеко біля них міг лежати ще свіжий труп так або інакше затягнено до німецької армії третього українця.

В цьогорічних маніфестаціях вірности по численних містах цеї вільної країни взяли масову участь українські громади. В Ню Йорку на всіх около 150,000 демонстрантів було около 7,000 отже приблизно 5% українців. Був теж окремий „Український Комітет", що закликав „всіх українців" міста Ню Йорку до участи в місцевій большевицькій першо - травневій демонстрації.

У Франції опубліковано окремі матеріяли про участь українців у французькому визвольному русі під час війни, що його вели ославлені „макі". Між ними були українці, що своє життя віддали за визволення Франції.

Координаційний О с ередок Українських Г р о м а д с ь к их Центральних Установ в Англії, за підписом виконуючого обов'язки ділового секретаря Теодора Д а н и л і в а, звернувся знову до урядів Злучених Держав і Канади окремим меморіялом, прохаючи в них дозволу на іміграцію перебуваючих в Англії ще около 8,000 бувших вояків Української Дивізії Галичина.

Таких і подібних вісток і фактів можна б навести багато більше та чи не з усіх країн і з усіх кінців світу. Вони творили б великий розділ світової історії, якщоб їх зібрати разом. Правду мав дотепний поет ненадрукованого вірша, пишучи: Іване без дому, Іване без долі, в яких то парадах ти ще не ходив? Справді бо: Іване без долі, в яких то арміях ти ще не служив, в яких то уніформах ти ще не ходив, за чиє то визволення, за чию перемогу і за чиї інтереси ти ще не боровся?! І хоч річки крови ти на всіх побоєвищах світу пролив, хоча гекотомби жертв ти й на своїй землі за свою волю зложив, але ти все ще Іваном без дому, Іваном без долі, на рідній не своїй землі страждаєш, або по всіх бездоріжжях світу скитаєшся. Іване без дому, Іване без долі...

Лев Ясінчук

ВИЗВОЛЬНИКИ

(Уривок з повісти: „Данина Молохові")

8)

В міських крамницях пощезав крам. Тільки деякі купці встигли дещо заховати й це продавали „зпід поли" на львівському базарі за театром, на площі, що її звали „Париж". — Не доставало не тільки краму, але й харчів. Коли щось показалося в крамницях, збиралися великі громади й до крамниці втискалися ті, що мали сильніші лікті.

— Чому не заводите харчевих карток? — питають бувало більшовицьких достойників.

— А пощо? В Радянському Союзі хватить усього, — падала відповідь.

Перед хлібними крамницями стоять бувало безконечні черги, чекають на привіз хліба. А його нема й нема. Вже навіть терпеливі матері порозходилися. Хтось переходячи ненароком — бачить, що привезли хліб. Перед крамницею нема нікого, буде легко купити. Входить до крамниці й просить продати хліб.

— Ну, еще німа огонкі, — ким жаргоном жидівка зза прибундючно відповідає польська лавка.

З сіл доходять відомості, що накладають податки в грошах і натурі. Стільки-то м'яса, борошна, яєць по визначеній ціні. Селяни купують худобу, ріжуть і віддають контингенти м'яса за багато нижчу ціну, ніж це їх коштує. В лісі коло Судової Вишні якісь очайдухи докучають більшовицькій владі Це хлопці з дооколичних сіл. За ними шукають, висилають військові загони, щораз більші. Хлопці відстрілюються. В неділю заходять в село на танець, як би нічого. Щойно після кількох тижнів у більшій облаві всіх постріляли. Останній окружений без виходу — сам застрілився. Такі об'яви виринали то тут, то там. Назва „партизани" ще ніколи не впала.

Починають вертати деякі з в'язнів з Картузької Берези, яких „визволили" німці, наближуючись до проклятого табору так ненадійно, що його команда не могла, а може не хотіла, виконати доручення висадити табор у повітря. Розлізлися „звільнені" нещасливці по різних напрямах у свої сторони. Немало з них наслідували лінивих ропух, повзаючи від ослаблення від голоду й побоїв на руках і ногах, доки керманич якогось німецького вантажного авта не змилувався й не підвіз в запілля.

Трохи підгодовані повертали на область німецького союзника, під большевицьку займанщину і в різні сторони, щоб стати тут готовим матеріялом для злочинних досвідів одного чи другого.

На одному з великих мітінгів у Львові в салі Фільгармонії стільки народу, що грубі стіни старої палати графа Скарбка мало не потріскають. — Промовляє Бажан і Корнійчук. Зміст промов уже відомий: та не має лучше, та не має краще... Під кінець говорить Кузьмінська, польська комуністка, звичайна робітниця. Промовляє по-польськи й кінчить окликом за злукою „Заходнеĭ" України „зе Всходньон". Саля плеще в долоні й тупає ногами, ніби радість виявляє. От, думає неодин, це епізод, польське комуністичне бажання, — щоб приподобатися. Нікому й на гадку не прийшло, що під кінець проголосять резолюцію з такою ж вимогою. Схвалено її одноголосно.

— Не буде спротиву? — питає предсідник.

Саля мовчала. Тільки оркестра грала III. Інтернаціонал. — Від тієї пори настала злука на ділі. Форма прийде пізніше. Досить, що народ виявив свою волю. Уряд напевно сповнить її. Всі радянські часописі розписалися широко про цей факт; закликали партійний уряд, щоб здійснив волю народу, побільшуючи простір Української Республіки новими чотирома областями Західньої України. Але уряд хоче знати волю цілого народу тієї землі й розписав вибори для вибору делеґатів Установчого Зібрання у Львові.

І знов мітінги для визначення кандидатів на делегатів, яких управильнює такий-то-а-такий закон. По окремих домах відбувалися роз'яснення найкращої і найсправедливішої під сонцем сталінської конституції. Вечором майже в кожній камениці сходини її мешканців. Приходять бійці й роз'яснюють, себто читають статтю за статею й запитують, чи всі зрозуміли, чи „будуть які запитання". Тепер народ уже знає, як поводитися; краще нічого не питати.

— Як це так? — Всім усьо ясне? — питає здивований боєць.

— Всім, — усьо, — паде відповідь. В нас народ второпний.

Боєць глядить на зібраних зо здивуванням і недовір'ям.

Вибори. Це день радости, велике свято. В льокалі кожної комісії святково прибрано, чим тільки можна було: килимами, вишивками, червоними покривалами й образами всіх більшовицьких святих на землі, канонізованих комінтерном. — Тут і Маркс з розхрістаною чуприною й широкою бородою, і Енгельс з довгою бородою, і Ленін з монгольськими вилицями й кінчастою борідкою, і Сталін з чорною щетинястою чуприною і грубими вусами, в скромній салдатській блюзі, чи сірій шинелі.

— Наш красунь, — облесно посміхаючись замічають „приїзжі", вказуючи на образ Сталіна.

Мистці мали не тільки до дня виборів, але весь час більшовицького панування на Західній Україні що малювати, а саме більшовицьких угодників. Спеціялізувались на котрогось з них. Особливо залюбки малювали Сталіна. Ану ж щось попаде, хоч би дуля під ніс. — Малювали їх по 6-8 денно, так вправилися. Трохи подібне бувало вже за Польщі з Пілсудським. Заки бувало львівський трамвай доїде з двірця до середмістя, то вже на замерзлій шибі глядить зпід насуплених стріпіхатих брів грізний „маршалек", як живий, накреслений нігтем артиста. Але тепер мають артисти більший вибір і ширшу різноманітність.

(Дальше буде).

З ТЕАТРУ

Гуцульщина у Филаделфії

(Українська гуцульська народна група „Чорногора": **„Опришки"**, драма на 3 дії за Корженьовським, — Степко А. Шекерик)

Гурт гуцулів утікав разом із своєї Гуцульщини; трималися купи на еміграції у Німеччині, , виступаючи з своїми побутовими танками і співами; хотіли виїхати всі одним гуртом в Америку, але це їм не вдалося, все ж, приїхали сюди вже майже всі (одиниці ще приїдуть) та прерізними, вперто стосованими способами, постягались знову до купи, до одного гурту, і то якраз до Филаделфії. Тут проявляють подиву - гідну активність: вже танцювали під час загально - американської маніфестації перед Сіти-Голем, недавно були в майора міста, а в неділю 23. квітня виступили вперше перед широкою українською публикою на театральній сцені, граючи драму „Опришки", складену спеціяльно для них на тлі популярної польської п'еси Корженьовського „Карпацци Гурале", що її безліч разів грали і найкращі українські професійні театри та артисти й аматорські гуртки, як п'есу „Верховинці". „Опришки" так подібні до „Верховинців", як більш-менше Котляревського „Енеїда" до „Енеїди" Верґіля, але мабуть зумисне спрепаровано так п'єсу (включно з американським „геппі-ендінг") кладучи натиск не на її фабулу, зміст, а на танкові та співацькі й музичні продукції гуцулів.

Тому ми кепсько висловились, що гуцули „грали" театральну драму: вони її співали, танцювали, давали на її тлі показ гуцульського фолькльору, гуцульських вірувань, любови чорногорських зворів, фанатичного прив'язання до волі, притаманного всім гірським народам і племенам, та сентименту до того клаптика української землі, з котрої походять. Цей сентимент найкраще доказали фактом, що все залишили, та не забули забрати одно: свої гуцульські одяги, чоловіки свої, жінки свої, голощні і кресані, постоли й дзьобеньки, ба навіть довгі трембіти, з котрими мали підчас мандрівки по земному глобі чимало клопоту. І тому, коли — йдучи за щораз голоснішими вимогами читаючої публики — хочеться написати „фахову" рецензію, то треба рішитися спершу: чи писати її на театральну п'єсу, чи пак її перерібку, на виставу, на акторський ансамбль і гру, чи — відкинути все те і —, бачити перед собою тільки гурт гуцулів, які мабуть вперше стояли на театральних дошках?!

Цього останнього підходу хочуть вони самі, гуцульські актори. Із довгої промови їхнього — здається — керівника, п. А. Шекерика, сутне було тільки одно коротке речення: просьба до публики, щоб вона не дивилась на них, як на акторів, а як на „звичайних селян - гуцулів, що хочуть показати кусень Гуцульщини". Ця просьба роззброює рецензента і каже йому дивитись на них і їхній виступ найлагіднішими очима. Отже треба, перш усього, ствердити, що на справжньому мистецькому рівені стояли народні гуцульські танки: ритміка йшла в парі з шаленим темпераментом, що переходила в дикість; тим більше признання для зіграння такого танкового ансамблю у масових танках, особливо у славному аркані, що найбільше лучить граціозність рухів із темпом. Для співів пригодились би кращі голоси, що їх — на жаль — ця група не має: вони співають так, як саме співають гуцули на полонинах, а низькі протяжні тони, переплітані з „запівами", обраховані на гірські відгуки, відповідають плаксиво - сентиментальному змістові. Виїняток творять веселі (як відомо із збірника В. Гнатюка — здебільша не дуже пристойні) пісоньки, що ними перекликаються „співаки". Ця оригінальна ноша, оригінальні струменти та оригінальний народній побут, відтворюваний дітьми простого гуцульського люду, давали ту екзотику, що її не могли б заступити і найкращі професійні актори та задля якої саля Українського Нарадного Дому при Френклін Стр. аж тріщала від публики.

Кілька доброзичливих порад, щоб керівники тієї групи взяли їх під увагу при своїх майбутніх виступах. Найбільшою прикметою цілої групи і всієї вистави є безпретенсійність, скромність: тому теж не вносити дисонансів претенсіональністю вступних передмов та зовсім зайвим, штучно до п,єси доліпленим „ідеологічним" патосом. Конкретно раджу: щоб п. Теодор Федусь заслужений організатор тієї імпрези, зрікся на будуче свого вступного слова, а коли казатиме його, щоб бодай не робив медвежої прислуги гуцулам похвальною згадкою про Варшаву й золотий годинник, про що він, не знаючи справи, говорить одним віддихом поруч із згадкою про — УПА. Хай теж притупить пеани на честь „найяснішого пана". П. А. Шекерикові порада: коли дякує всім і вся, хай не забуває акуратно про ЗУДАК, який всіх їх спровадив і хай тримається вищезгаданої скромної лінії. Режисер хай виправить недогляди, які прикро вражають публику: 1) гуцулки не носять ані нейлонових панчіх ані ондульованої причіски, 2) жид - шинкар в австрійському містечку не мусить витягати з шафи пляшки горівки акуратно з червоно - золотою наліпкою американської віски „Пі-ем", 3) серед карпатських зворів не стоять гнуті крісла, а пеньок може відіграти ту саму ролю; 4) коли акторка ролі Параски потрібна для останнього танку, то воскресне з дна Черемошу бодай трішки змінена, а не в своїй природній молодості й красі, 5) викинути з тексту дуже вульгарні ніби - дотепи, бо вони обнижують вартість вечора, 6) коли перша вистава дала групі вже гарний дохід — подбати таки за декорації, бо вічно та сама задня куліса лісу, чи шинок та варта перед касарнею серед тих самих драперій — це надто високі, вимоги до фантазії глядачів: Шекспір міг ставити такі вимоги триста років тому, сучасним навіть аматорським театрам це не лицюе.

Хай ці завваги будуть не-во - гнів. Їх автор мав гарний досвід, що гіркі слова театральної критики мають на довшу мету спасенний наслідок, бо критичні слова правди виховують, а самі похвали деморалізують. І коли серед цього скромного селянсько— гуцульського гурту є дійсно таланти не тільки танку, але й гри (роля жида, подекуди самого Юри Ревізорчука та обох стариків: всі вони поводяться на сцені свобідно, грають природно, таксамо Параска мала дуже добрі моменти й узагалі всі жінки не є мертвою декорацією, а рухаються й живуть на сцені), — то цей талант треба розвивати, а не нівечити його дешевим шаржем. І не спочивайте, гуцули, на лаврах першого успіху, а намагайтеся додавати щораз більшої краси тій Гуцульщині, що її показуєте в Америці. Тямте, що Гуцульщину славив і Юрій Федькович і Гнат Хоткевич і Михайло Коцюбинський і Марко Черемшина і великі вчені та знавці Гуцульщини Володимир Гнатюк і Микола Шухевич — і ці славні імена хай і Вас зобов'язують для щораз кращого мистецького оформлювання чарівного образу Гуцульщини.

І. Кедрин.

Голоси Читачів

Значення рідної школи

Були ми в себе в краю і мали свою рідну школу, як кожний культурний народ. То була національна школа, і вона відзеркалювала в собі основні риси свого народу, його історію, культуру, суспільно - громадський устрій тощо. За свідченням сучасного знаного австрійського педагога Фрідріха Шнайдера (Ді Трайбкрефте дер Педагоґі дер Фелькер") якраз ці складники витворюють національне обличчя школи, творять її природне оточення. Під впливом цього оточення витворюється шкільна система, навчальні пляни; воно ж дає навчальний матеріял і створює національну педагогіку.

На початках нашої еміграції в національних ДП таборах ми також мали свої школи. Ті національні табори були ніби продовженням рідного природнього оточення, Та ось, нарешті, ми опинились на Новій Землі, яка має бути для нас новою батьківщиною назавжди або ж на довгий час. І перед нами стоїть поновому проблема нашого шкільництва. Чи можемо ми жадати тут розбудови свого шкільництва так, як воно було в рідному краю? Очевидно,ні, бо тут маємо інші умови. Наша людність тут є вправлена в море іншого оточення. Це оточення є чуже національно, культурно і побутово. Воно природньо буде впливати і на нашу людність і на наше шкільництво. Ми повинні йти назустріч тим впливам, але як? Треба признати, що не все в новому нашому оточенні є позитивне. Є тут, як і скрізь, і свої негативи. Отже до оточення і його впливів треба ставитись критично. Але цього мало. Такі впливи повинні бути взаємними. Приймаючи ліпше із нового оточення, ми можемо й повинні впливати на нього своїми ліпшими якостями. Українська культура належить до старих европейських культур. На її витворення впливало її географічне положення на Сході Европи, де схрещувались культурні хвилі Старого Сходу, Півдня (Візантія) й Заходу. Тому наша культура має сліди синтезу, а українська національна вдача — синтетичний талант, як про це свідчить німецький вчений Ганс Фрюнтель. Можливо, внаслідок такого синтезу наша національна вдача має такі риси, які свідчать про глибоке розуміння й сприйняття науки Христа: лагідність, м'якість, сердечність та глибока релігійність. Крім того, український народ протягом своєї тисячелітньої історії не виявив стремління до поневолення собі інших народів. Ні, він боровся й бореться за свою волю й свободу, бореться проти поневолення. Це все є шляхетні риси людської вдачі. Вони свідчать про велич душі нашого народу. Отже не відкидати це, а культивувати й далі та впливати цими рисами на нове оточення. Це було б лише на користь як нам, так і нашому новому оточенню. Якраз оця шляхетність українського народу так впливає на інших людей, — що вони пізнавши оці наші риси, назавжди робляться нашими приятелями.

Крім того, цілковитий перехід відразу до іншої шкільної системи з чужою мовою навчання вимагає великого напруження духових дитячих сил, а це може від'ємно вплинути на поступ наших дітей у шкільній науці.

Отже враховуючи особливості нового природнього оточення з одного боку та особливості нашої національної вдачі і нашого шкільництва з другого, мусимо творити тут особливий тип школи. Це мусить бути мішана школа. В такій школі до загальних предметів, які й викладаються англійською мовою, вводиться цикл українознавчих дисциплін як мова та література, історія й географія. Ці предмети мусять і викладатися рідною мовою. Така двомовна система викладання забезпечить добре вивчення теж рідної матірної мови, що так необхідне для нашої майбутности. Вивчення курсу українознавчих дисциплін дасть уже не відчуття, а глибоке розуміння національної справи, дасть розуміння народньої душі з її високими шляхотними рисами. Крім того, така школа прищепить *любов до рідної мови, а це викличе потребу в рідній пресі*, в рідній книжці, якій тепер бракує читача.

Отже, ми не хочемо бути *шовіністами* (*шовінізм чужий нам з природи*), але хочемо виховувати наших дітей добрими громадянами й патріотами нової батьківщини, зберігаючи при цьому найцінніше свого народу.

І. Гончаренко,
Ню Йорк, Н. Й.

Українська наука та українська політика

(Докінчення зі стор. 2-ої)

західних демократичних громадянств.

Толерантність серед вчених світу.

Вчений, досліджуючи свою наукову ділянку, шукає правди по своєму найкращому розумінню. Але тільки один Господь непомильний; людина може помилятися. Всеж таки її шукання правди гідне найбільшої пошани навіть тоді, коли вчений в добрій вірі милиться. Цю ідею свобідної людини, яка шукаючи правди милиться, представив найбільший німецький поет Гете у своїм творі „Фавст". Шануючи шуканя правди кожнього поодинокого вченого, в науковім світі панує найширша толерантність для наукових поглядів поодиноких вчених. Вкінці толерантність для поглядів другого невідлучно звязана з ідеєю свободи наукових дослідів.

Ця друга засада стала теж одною із основних ідей західної цивілізації, а поміж вченими навіть дуже протилежних наукових поглядів панує в цивілізованому світі свого роду шляхотне побратимство по науковій праці. Для прикладу згадаю, що у відомій французькій Академії Наук, так званій Академії Безсмертних, постійно засідають побіч себе відомі атеїсти та відомі релігійні діячі, побіч ліберала Еріота, католицький кардинал Бодріляр.

Толерантність в науці як засада західного культурного світу була зберігана теж упродовж останніх трьох поколінь українських вчених в нашім Науковім Товаристві ім. Шевченка. Його академіками, себто дійсними членами, були не тільки відомі ліберали, як Іван Франко, але також релігійні діячі як митрополит Андрей Шептицький та теперішній митрополит-страдальник Йосиф Сліпий. Побіч соціяліста Володимира Старосольського дружньо засідали теж національні демократи, як Кость Левицький та інші. В Науковім Товаристві ім. Шевченка й нині є місце для соціялістів і націоналістів. Коли б комунізм в Україні не був так стисло повязаний зі злочинною зрадою української батьківщини, то свобода науки та толерантність для наукових поглядів не ставили б перешкоди, щоб на терені нашої провідної наукової установи могли сходитися навіть комуністи та глибоко релігійні люди: католики, православні, протестанти чи визнавці ще інших релігій.

Нам не відомо, щоб поміж нинішними дійсними членами Наукового Товариства ім. Шевченка були фашисти. Одначе, навіть якби і були, то вони мають так само право бути в цій науковій установі, як і соціялісти, якщо вони у своїх дослідах шукають наукової правди. Це вже таке право наукових установ, що на їх терені сходяться люди різних світоглядів та різних переконань. Це теж традиція нашої старої наукової установи.

Незалежність науки від політики.

Щоби зберігати свободу наукових дослідів, наукові установи по всьому світі дбають, щоб зберігати свою повну незалежність від політичних чинників також свого власного народу, навіть своєї власної держави. Це ми найкраще маємо змогу обсервувати на терені Америки, де всі провідні наукові установи спираються на приватні фундації, щоб таким чином зберігати свободу наукових дослідів навіть у відношенні до влади Злучених Держав. Наукова установа стоїть постійно до услуг свого народу, коли тільки національна влада чи національний провід таких услуг від своєї наукової установи домагається. Є святим обовязком наукової національної установи служити своєю працею, науковими здобутками свому рідному народові. Але одночасно кожна наукова установа завзято боронить своєї незалежности від якихнебудь політичних чинників, зокрема від контролі якоїнебудь політичної групи чи політичної партії.

Наукова установа, що звязала себе з інтересами одної партії, на ділі перестала бути науковою установою, а стала партійною прибудівкою, яка виконує це, чого її політичні протектори домагаються. Таку повну незалежність від якоїнсбудь політичної групи українського народу все печаливо зберігало Наукове Товариство ім. Шевченка, а це тільки збільшало пошану для нього серед всіх політичних та неполітичних кол українського народу.

Наукова установа не повинна та не може бути ані політичною, ані партійною установою. Вона має служити своїй нації як її мозок, що тільки шукає правди. Це є її найкраща праця для власного народу. Кожна наукова установа своїм основним завданням-шуканням правди — стає установою до певної міри такою вселюдською, хоч працює серед одного народу.

Міжнаціональне побратимство вчених цілого світу є теж засадою, принятою у світі західної цивілізації. Український вчений, що вкладає своїми науковими дослідами свою цеголку у вселюдське знання, тим способом, посередньо, працює дуже корисно для свого народу, бо забезпечує йому місце серед культурних народів світу.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕВИЧ,
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.
ВОЛОДИМИР ГІРНЯК
1 Craik Ave., Kingsway, Toronto 18, Ont., Canada
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
4651 Broden Ave. Detroit 10, Mich.
ІВАН В. ІВАНЧУК
8930 Manor, Detroit 4, Mich.
СТЕПАН КУРОПАСЬ,
2930 N. Montclaire St., Chicago 34, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУДА
939 Pierre Ave., Windsor, Ont., Canada.
СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia 40, Pa.
ІВАН РОМАНИШИН,
15 — 38th St., Irvington, N. J.
ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.
ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
ГЕНОВЕФА ЗЕПКО-ЖЕРЕБНЯК,
1369 Brown St., Akron 1, O.
МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.
ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ
23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467, Woonsocket, R. I.
ДМИТРО ШМАГАЛА,
4037 Riveredge Rd., Cleveland, Ohio
ОЛЕНА ШТОГРИН
4753 N. Hutchinson St., Phila 41, Pa.
ПЕТРО КУЧМА
95 East 7th St., New York 3, N. Y.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Почтова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: Bergen 4-1016

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ

ВЕСТ ІСТОН, Па.

На квартальних зборах Т-ва ім. Богдана Хмельницького, — від. 137 У. Н. Союзу, дня 19-го березня 1950 р., ухвалено такі проекти на 22-гу Конвенцію У. Н. Союзу:

1. — До У. Н. Союзу приймати жінок до 55 років віку так само як чоловіків.

2. — Делегатам виплачувати дієту тільки в такій висоті, як на це дозволяє конвенційний фонд і не брати грошей з іншого фонду.

3. — Наш відділ пропонує, щоби Екзекутива Головного Уряду продовжувала вести раз у рік кампанію на „пресовий фонд" „Свободи".

За уряд:
Филимон Сагатий, пред.
Михайло Колодуб, кас.
Степан Колодуб, секр.

ПІТТСБУРГ, Па

Т-во „Рогатинщина", від. 396 У. Н. Союзу, на своїм мітінгу 12. березня б. р., ухвалило такі проекти на 22-гу Конвенцію У. Н. Союзу:

1. — Пропонуємо, щоби на будуче доплата на „Свободу" була ухвалена Конвенцією так, щоби кожний член, що дістає „Свободу" мав доплачувати кожного року в місяці грудні 1 (один) доляр.

2. — Щоби кожний член, котрий належить до У. Н. Союзу щонайменше 35 років, мав опуст 3 місяці в році замість дивіденди. Член, що належить 45 років, щоб мав на 6 місяців вільну вкладку замість дивіденди.

3. — Пропонуємо, щоби на будуче відділовим секретарам ухвалити більшу нагороду за їх працю, щоб молода генерація знала за що працює.

За Уряд:
Іван Драпала, председ.
Федір Цюцюра, делегат
Іван Катириняк, місто д.
А. Слободян, секретар

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ПІТСБУРГ, ПА.

Організаційне зібрання делегатів, урядників і членів відділів У. Н. Союзу Пітсбурщини.

Дня 2. квітня 1950 р. відбулося велике організаційне зібрання делегатів, урядників і членів відділів УНС Пітсбурщини в залі греко - кат. церкви при Карсон вул.

Зібранням провадила заступниця головного предсідника п. Малевич Марія, а секретарювали: проф. Кульчицький В. і п. Турко.

Відкриваючи наради, п. Малевич згадала заслуги бувшого головного предсідника бл. п. Мурашка для УНСоюзу та візвала присутніх до повстання з місць для вшанування пам'яті Його. як рівнож пам'яті всіх померших членів УНС з нашої округи.

Дальше сказала, що ми зібрались, щоб порадитись в справі добра та дальшого розвитку УНСоюзу. Потім попросила до слова пана Галичина Дмитра, головного секретаря УНС, якого зібрані привітали рясними оплесками, що було виявом вдяки і довір'я, за дотеперішню довголітню працю для добра УНСоюзу.

У своєму годиному рефераті прелегент обговорив працю УНСоюзу за останні 4 роки: 1) Праця для себе і 2) Праця для американсько -української спільноти; і 3) Праця для українського поневоленого народу.

Продовж цього часу зорганізовано 17.000 нових членів, з чого 3.500 втрачено через суспензу.

Нова іміграція дала 7,500 членів.

Маєтковий стан Союзу збільшився за 4 роки на $ 2,700.000, різних виплат було 3,000.000, на дивіденди пішло 355.000 дол.

Дальше говорив пан Галичин, що УНСоюз і його члени дали на поміч скитальцям.

Союз веде теж працю для визволення українського народу при помочі щоденника „Свобода" і тижневика в англійській мові „Юкрейніен Вікли". При помочі видань вісьмовартісних книжок в англійській мові, наприклад „Історія України" проф. Менінга викликала широкий відгомін в американському світі, а большевикам напсувала багато крови, коли аж погрожували проф. Менінгові фізичною зневагою.

На зібранню порушено справу щоденника „Свобода". Тому 30 літ ухвалено 30 центів місячно на оплату „Свободи" для членів. Сьогодні ця оплата є замала, взявши до уваги загальне подорожіння. Наприклад, папір подорожів на 300 проц. УНСоюз доложив за членів $70.000 до „Свободи" за останні 4 роки, а це дуже обтяжує адміністраційний фонд Союзу.

Тому виринає питання, чи обмежити „Свободу" до тижневика, чи дати підвижку оплат для членів.

Над рефератом розвинулась річева дискусія. Багато присутніх забирало слово, в якому загально одобрювали господарку Головного Уряду Союзу.

Відносно „Свободи" висказувались всі бесідники за вдержанням як щоденника. О. Мусійчук сказав, що не можна розлучувати Союзу з „Свободою", а „Свободу" з Союзом, отже належить піднести оплату до 50 центів місячно для членів. Проф. Кульчицький сказав, що радше треба нам дискутувати над поширенням щоденника „Свобода" а не її обмеженням, тимбільше, що багато громадян вступає в члени Союзу якраз для „Свободи". Внесок п. Фука, щоб піднести оплату за „Свободу" на 50 центів для членів прийнято одноголосно. При кінці нарад забрав слово адвокат Луцький А. і говорив про Український Конгресовий Комітет та наш обов'язок складати якнайскорше Національний Даток, бо на УККомітеті спочивають великі завдання у звязку з обороною української справи.

Зібрання закінчено відспіванням „Ще не вмерла".

К.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Загальні збори Л. М. Клюбу

В четвер, 13. квітня, в домівці при 101 Нвеню „А" відбулися Загальні Збори Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку при участі 23-ох дійсних членів і 9 членів прихильників. Збори відкрив короткою промовою голова Тимчасового Правління, Сергій Литвиненко, запрошуючи до президії Василя Чапленка, як предсідника і Миколу Понеділка, як секретаря. Протокол із попередніх основуючих зборів відчитав Ю. Кошельняк. Звітували: С. Литвиненко, Ю. Кошельняк (скарбник) і Василь Чапленко та Людмила Коваленко від контр. комісії. За час свойого три і пів місячного існування Клюб і поодинокі його секції провели інтенсивну внутрішню організаційну роботу та проявили себе активно в мистецькій ділянці. В тому часі відбулося в Клюбі 13 відчитів і літературних вечорів при численній участі членів і симпатиків Клюбу. Літературні четверги на Евеню „А" ввійшли вже в традицію і втішаються зацікавленням так „нових" як і „старих" імігрантів. Багато зусиль і праці вложило правління Клюбу у влаштуванні загально-громадського Шевченківського Свята в березні ц. р.

Збори в загальному одобрили працю уступаючого Правління, схвалили висловити йому подяку й уділити абсолюторії. Відтак Ю. Кошельник відчитав детально опрацьований проект статуту, виробленний окремою статутовою комісією. Збори прийняли статут із незначними поправками. Потім приступлено до вибору нового Правління. Пропозицію В. Чапленка вибрати на ново головою Клюбу скульптора — Сергія Литвиненка — збори прийняли рясними оплесками. Дальше обрано таких членів Правління: Иосип Гірняк — заступник голови, Олександра Чернова — секретар, В. Чапленко — скарбник і п. Мирош — референт організаційний і зв'язку. Заступники — Любов Дражевська і Юрій Кошельняк. Контр. Комісія: Людмила Коваленко, Федір Дудко і-професор І. Повалячек. У жвавій дискусії над поодинокими питаннями забирали голос: О. Добровольська, Л. Коваленко, О. Чернова, В. Чапленко, Й. Гірняк , проф. Паливода, інж. Кікол, Ів. Керницький, Ю. Кошельняк і другі.

Збори доручили новому Правлінню оформити Клюб під правним оглядом (здобути т. зв. „чартер"), делегувати постійних двох представників до Об'єднаного Комітету організацій міста Ню Йорку, взяти активну участь в „Поході Вірности", відновити переговори з організацією „Арт-Гілд" з метою координації мистецької праці в метрополії та зактивізувати й притягнути до співпраці ті мистецькі сили, що стоять досі поза Клюбом. (К.).

СТЕЙПЛЕТОН, Л. АЙ.

Шевченкове свято

На Стейтен Айленд є невелика українська громада, але жива й патріотична. При церкві, парохом якої є о. Василь Федіш, є невеликий хор під керівництвом п. Степана Хандохи. Храм роонить дуже приємне враження, всюди чистота, тиша, порядок. Скрізь вишивані рушники, скатерки, цвіти. Під тою церквою невелика заля, а в ній дня 26 березня відбувся концерт в память нашого поета - пророка, Тараса Шевченка.

На мене, як нового гостя - скитальця, допіру прибувшого до Америки, це святкування зробило дуже приємне враження. Люди, які наповняли салю, були наче одна сімя, приємні, сердешні і горді на свою громаду (а може в Америці і всі люди такі!).

Розпочалася програма передмовою отця пароха. Потім хор проспівав американський гимн, який вислухали присутні стоячи. Але як заспівали великі слова „Заповіту", то на мій жаль, майже всі сиділи. Маленький гарненький хлопчик, Іван Савіцький, продеклямував „Учітеся брати мої", добре і виразно. Реферат зачитав п. Василь Скоцен, який уривками з життя та творів поета і змалював слухачам ясну картину минулого. Молоденька Єлизавета (Єлсі) Телешевська, в українському вбранні, в вінку з стрічками, виконала вірш „Кругом неправда і неволя" з настроєм і музикальне, за що публика нагородила її рясними оплесками та китицею розів. Знов п-нна Юлія Федірка відспівала „Місяцю ясний" із „Запорожець за Дунаєм" та одну американську пісню. Акомпанювала їй п-нна Анна Белей. Степан Хандога відспівав „Молитву" з „Запорожця" та „Ой не шуми луже", настроєво, ніжно, музикально.

Наступив виступ нам усім відомої оперової співачки, яка може слухачів дійсно своїм співом захопити, а часом примусити заплакати, та якої п'яніссімо таке, якого і мені почути у драматичних сопранах, та ще такої сили голосу як у Евгенії Мозгової—Виннинченко. Проспівала вона такі пісні на слова Шевченка: „Три шляхи", „Дума", „Садок вишневий". На рясні оплески проспівала свою прекрасну „Украіну" з її крещендом та піяніссімо, викликуючи нову бурю оплесків. Публика викликала і бажала чути ще, тай ще. Потім ми почули п. Мозгову в новій для нас креації; вона продеклямувала уривок з поеми Шевченка: „Марина", з таким чуттям, що зворушила до сліз слухачів. Співачку обдаровано великою китицею квітів.

Прекрасно, продумано, спокійно виконано Шевченка „І живим і мертвим і ненародженим землякам моїм" молодим Юрієм Берковим. Своєю постаттю на сцені, в вишитій сорочці, червоних штанях, в чоботах, підперезаний синим поясом . . . зробив приємне враження. Здобув велике признання, викликали його декілька разів.

На підкінець програми чоловічий хор проспівав „Закувала та сива зозуля". Це була гарна точка з хорової програми, сольо тенора виконав дирігент хору Степан Хандоха. На самкінець присутні й хор проспівали „Ще не вмерла Україна".

При піяні були: піяністка п-нна Леся Вахнянин та п-нна Анна Белей.

ГЕМТРЕМК, МІШ.

З похорону на У. К. К.

Дня 1. квітня похоронено покійного Івана Гайдука, що був доброї вдачі ва був щирий жертвенник на всякі народні цілі. Довшими роками належав до Укр. Демократичного Клюбу і Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94 УНС, де займав всякі уряди.

Похорон відбувся при великому здвизі членів обох організацій і приятелів, на що собі покійний заслужив. З цвинтаря присутні вернули до домівки Укр. Дем. Клюбу, де відбулась тризна. Там забирали слово слідуючі громадяни; С. Бугай, В. Холявка, М. Шаран, і М. Майталер. Цей останний мав на думці перевести збірку для УКК, але син покійного, В. Гайдук, не бажав турбувати присутних збіркою й сам від себе зложив на працю УКК $20.

М. Майталер.

Нові імігранти

Українці, що прибуджають старанням ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Блечфорд" до порту в Ню Йорку, дня 4-го травня:

Амброзяк Василь; Арестович Софрон, Бадяк Володимир, Катерина, Роман, Євген; Баран Микола; Бойчук Іван, Ірина, Мирослав; Хонявко Чеслав, Марія, Рагнеда; Цьолко Іван, Стефанія, Ігор; Даниляк Василь, Магдалина, Петро; Даткун Софія, Люба, Роман, Зеновіта, Степан; Деркач Осип, Одарка; Дхек Дмитро; Дворський Андрій; Денис Михайло, Анна Марія; Фенцик Семен, Анна; Ганущак Микола, Христина, Люба; Гладій Мирослав, Меланія, Оксана; Гойсак Ярослав, Ольга, Володимир, Петро; Голуб Ярослав; Гулик Іван, Осипа, Володимир; Гусак Володимир, Ельфрида, Ганнельора; Кібкало, Полікарп, Лукія; Клименко Григорій, Параска, Володимир, Анатолій; Кльоц Іван, Ольга, Марія; Колодницький Ніля, Осип; Коваленко Татяна; Копистянська Євгенія; Кос Володимир, Євгенія; Котилевець Гаврило; Козлів Дмитро, Катерина, Наталія; Крісланий Семен; Лободенко Семен; Луців Євген; Ліщинецький Василь, Максимів Михайло, Анеля, Роман; Мандрусяк Іван, Анна, Марія, Володимир; Матіящек Богдан; Мельник Іван. Євгенія, Ярослав; Міх Микола, Вікторія; Міхно Василь, Казимира, Володислав; Міщенко Вячеслав; Мрозовський Богдан; Миронюк Роман, Олексій Олена, Григорій; Мельник Богдан; Палий Іван, Анна, Іван; Пеляк Володимир, Марія, Ірина; Плосконос Валентина, Ольга; Подубинський Михайло, Стефанія, Лідія; Правик Микита; Процик Яків, Мотрія; Радко Параска, Анатоль, Люба, Олександер; Репкін Арсен, Олександра, Микола, Марія; Рудницький Микола; Рутецький Осип, Могда, Осип; Серафимович Василь, Ольга, Ростислав; Скап Михайло; Сметанін Віссаріон, Анастазія, Іван; Сокольський Стефан, Евдокія, Валентина, Татяна; Столярчук Нестор, Шаваля Михайло, Стефанія; Шелемкович Михайло; Тайчак Петро, Анна, Софія; Теребус Надія; Тромса Анна; Тимків Гнат, Марія; Ціцура Володимир, Марія, Володимир, Василь; Удовенко Олександер, Лариса; Ульчак Степан; Візнюк Григорій, Павла, Петро, Василь; Журавель Віра, Лариса; Кондрацький Григорій, Теодозія, Лариса; Кинис Михайло, Анна, Марія; Коновалів Олександер, Євдокія, Анатоль, Кицей Еміль, Галина, Лідія, Богдан; Маюк Григорій, Анна, Зеновій, Галина

ПОШУКУВАННЯ

КРИВОРУЧКО Микола пошукує Олексу Криворучко, який жив в Шікаго. Його особисто, або цих, що знають його адресу прошу писати до:

KRYVORUCHKO NICHOLAS
c. Las Herras No. 550, Muniz — F.C.P.
Argentina.

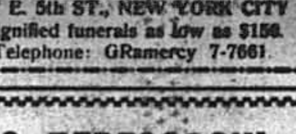
Пошукую ЯРЕМЧЕНКА ЮРКА, віком 25 років. Останні відомості перебування — м. Відень (Австрія) в 1945 році. Хто б знав про його теперішнє перебування, або будь-що про нього прошу повідомити його брата по такій адресі: Jaremchenko Borys, 111 Gorevale Ave., Toronto, Ont., Can.

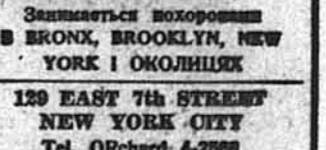
ПОДЯКА

Щиро дякуємо Впр. о. Деканові Гресковї і Вп. п. Ольховому, голові Нар. Дому за поміч у переведенні збірки на будову церкви в Canton, Ohio, підчас „Свяченого", дня 23-го квітня в Cleveland O., як також дуже дякуємо всім жертводавцям за лепту а зокрема Вп. п. Купцевичам за щедру жертву $55, Вп. п. Кукісам і Бик $20. Разом зібрано $126.30

Комітет Церковний:
о. Евген Боднар, Осип Скубик, Іван Воробець.

ТАРЗАН, ч. 2335. Незгода в нетрах.

Коли молодий слон вибіг на стежку, він побачив Джену.

Затрубівши переразливо, він кинувся знову в гущу.

З глибини нетрів прийшла придушена відповідь. Здогадуючися, що щось пішло зле, Джена кинулася за слоником.

Вона слідкувала за жалісними стогонами слоника і віднайшла причину його біди.